

Foto: Shutterstock.com

Během voleb nosil dav Bolsonaro na rukou, nepopulární změny, jako je posunutí věkové hranice pro odchod do důchodu, ale Brazilci polykají těžko.

Bolsonaro spustil reformy. Těžít z toho mohou čeští vývozci

Otevřít brazilský trh, omezit korupci, zlepšit fungování úřadů. To patří mezi priority současného brazilského prezidenta Bolsonara, který otočil oproti předchozím levicovým vládám kormidlo o 180 stupňů. Slíbil pravicové, tržně orientované reformy.

Brazílie má za sebou první rok vlády prezidenta Jaira Bolsonara. Jeho nástup do funkce vzbudil velká očekávání i obavy. Nyní lze po úvodním období jeho vlády poprvé hodnotit, jakým způsobem se země změnila a jak nová vláda ovlivnila Brazílii jako exportní teritorium pro české podniky.

OBRODA PO KORUPČNÍCH SKANDÁLECH

Pro pochopení kroků nové vlády a odhadnutí vývoje v budoucnu je dobré si uvědomit, z jaké situace současný kabinet vychází. V letech 2014 až 2016 zasáhla Brazílii nejvážnější ekonomická krize za posledních několik desítek let. Situace byla způsobena řadou fak-

torů, mezi kterými byly nejvýznamnější vysoké státní výdaje, zvyšující se zadluženost země a korupční skandály sahající do nejvyšších pater politiky a podnikatelské sféry. Ty paralyzovaly některé zásadní průmyslové sektory, například stavebnictví nebo ropný průmysl.

Vrcholem této krize byl impeachment prezidentky Dilmu Rousseffové a odsouzení bývalého prezidenta Luly da Silvy. Za mříže šel také podnikatel Marcelo Odebrecht, majitel společnosti Odebrecht. To je největší stavební firma Latinské Ameriky, která realizovala velká infrastrukturní díla, výstavby rezidenčních a průmyslových zón, rafinerií a další významné projekty.

Kromě těchto nejviditelnějších osob bylo během procesu odsouzeno mnoho dalších představitelů politické i podnikatelské sféry.

BÝVALÝ VOJÁK CHCE EKONOMIKU VÍC OTEVŘÍT SVĚTU

Nově zvolený prezident Jair Bolsonaro byl brazilskými voliči vybrán jako alternativa k dlouhodobě působící levicové vládě s tím, že se od něj čekala především radikální změna přístupu k vedení země. Bolsonaro je bývalý vojenský důstojník, který se již od devadesátých let pohyboval v nejvyšší politice. Jeho názory vycházejí z pravicového, tržně orientovaného přesvědčení, je tedy ideologicky

POMOC NA POBŘEŽÍ I VE VNITROZEMÍ

Čeští vývozci mohou využít v Brazílii poměrně silnou podporu českého státu. Vedle zahraniční kanceláře CzechTrade sídlící v Sao Paulu zahrnuje především velvyslanectví ČR v metropoli Brasílie a dále Generální konzulát ČR v Sao Paulu. Zatímco CzechTrade je schopen zajistit obchodní kontakty a informace související s dovozem či konkrétním regionem, konzulát a velvyslanectví mohou podpořit české firmy při vyjednávání s veřejnou správou. Český stát také organizuje řadu aktivit pro zviditelnění českých technologií a produktů, jako jsou propagace českého piva nebo společné účasti na veletrzích.

„opakem“ strany PT (Strany práce), která v Brazílii donedávna vládla. Mezi hlavní teze, jimiž vyhrál volby v roce 2018, patří omezení korupce, snížení násilné kriminality v Brazílii a zlepšení ekonomické situace reformou státní správy, zvýšením konkurenceschopnosti brazilských firem a otevřením brazilského trhu mezinárodnímu prostředí.

Z pohledu českého exportéra je dobré mít na zřeteli všechny tři vyjmenované oblasti, které Brazilce trápí. Zásadním je ale zlepšování ekonomické situace, a především otevírání trhu směrem do zahrani-

Vrcholem krize byl impeachment prezidentky Dilmy Rousseffové a odsouzení bývalého prezidenta Luly da Silvy. Za mříže šel také podnikatel Marcelo Odebrecht, majitel největší stavební firmy Latinské Ameriky.

PENZIJNÍ REFORMA ODDÁLILA ODCHOD BRAZILCŮ DO DŮCHODOV

Celý koncept změny ekonomického modelu země je dílem současného ministra ekonomiky Paula Guedese, který své plány postupně prosazuje v brazilském parlamentu a senátu. Aktuálně má za sebou zřejmě nejtěžší a nejvýznamnější krok, jenž

Odpor části brazilské veřejnosti proti reformám vedl loni k rozsáhlým stávkám.

infrastruktury, energetiky, implementaci moderních technologií a k podpoře podnikání, které Bolsonaro avizoval před volbami v roce 2018. I díky tomu jsou očekávání vývoje brazilské ekonomiky do budoucna pozitivní. Podle místních zdrojů se předpokládá meziroční růst HDP o zhruba 2,5 procenta v roce 2020, což je nad průměrem zemí Latinské Ameriky.

DOVOZNÍ CLA POKLESNOU AŽ O 15 PROCENT

Zásadním tématem jsou pro české exportéry reformy směřující ke otevření brazilského trhu zahraničním firmám. Jedná se o několik iniciativ, z nichž nevýznamnější jsou plošné snížení dovozních poplatků a zjednodušení dovozní administrativy na importované výrobky. Jednostranné snižování cel Brazílií je několikafázovým procesem, který by měl být ukončen v roce 2021. Jedná se o snížení až o 15 procent podle druhu zboží.

Důležitým momentem bylo podepsání dohody o volném obchodu mezi uskupením Mercosur (zahrnujícím kromě Brazílie i Argentinu, Paraguay a Uruguay) a Evropskou unií. Dohoda je výsledkem mnoho let trvajících vyjednávání. Může znamenat mimořádnou příležitost pro evropské firmy, protože s výjimkou zemí Latinské Ameriky má Mercosur podepsány podobné obchodní dohody pouze s Izraelem a Egyptem. Evropským vývozcům tedy dohoda dává velkou konkurenční výhodu v porovnání s dalšími významnými světovými hráči.

Smlouvu bude ještě čekat mimo jiné ratifikace v parlamentech členů uskupení Mercosur i Evropské unie. Spekuluje se o riziku zkomplikování procesu ze strany některých evropských států, které kritizují Bolsonaroův přístup k otázkám životního prostředí. V rámci provádění dohody bude odstraněna většina cel pro evropské zboží. **x**

Miroslav Mandák
Ředitel zahraniční kanceláře
CzechTrade Sao Paulo

Foto: Shutterstock.com

čí. To jsou témata, která ovlivňují brazilskou poptávku, tvorbu větších projektů a zároveň způsob dovozu do Brazílie.

Penzijní reforma obsahuje i nepopulární kroky jako prodloužení pracovního věku doposud končícího mezi padesátým a šedesátým rokem na 65 let u mužů a 62 let u žen.

má napravit veřejné finance. Jedná se o penzijní reformu. Ta obsahuje i nepopulární kroky jako prodloužení aktivního pracovního věku doposud končícího mezi padesátým a šedesátým rokem na 65 let u mužů a 62 let u žen. Schválením této reformy nedochází pouze k výraznému ozdravení veřejných financí, ale zároveň se jedná o významný signál zahraničním partnerům, kteří získávají důvěru v pozitivní vývoj brazilské ekonomiky do budoucna. To se již projevilo na zahraničních investicích, které byly ohlášeny a začaly se realizovat.

Penzijní reforma tak přispívá k lepší proveditelnosti plánů pro rozvoj místní

Kontakt na kancelář CzechTrade v Sao Paulu a informace o obchodování v Brazílii